

ПЛАН РАДА РАТЕЛ-А У 2015. ГОДИНИ

1. ОПШТЕ ПОСТАВКЕ

Управни одбор Републичке агенције за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту Агенција - РАТЕЛ) је, полазећи од Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“ бр. 44/10, 60/13-УС и 62/14, у даљем тексту ЗЕК), Закона о поштанским услугама („Службени гласник РС“ бр. 18/05, 30/10 и 62/14, у даљем тексту ЗПУ), као и осталих релевантних законских и планских докумената, препознао циљеве Агенције у наредном вишегодишњем периоду, изражене кроз потребу обезбеђивања оптималних услова за даљи развој и примену информационо комуникационих система, нових услуга и сервиса, као и развоја обима и квалитета поштанских услуга, чиме би се искористиле све погодности и предности које доноси савремено развијено информационо друштво, као друштво знања, успешности и напретка, а у складу са усвојеним стратегијама развоја из ових сектора.

У складу са тим активности Агенције треба да обезбеде услове за наставак развоја електронских комуникација коришћењем савремених информационо-комуникационих система, као и развоја тржишта поштанских услуга. Развој треба да буде равномеран на целој територији Републике Србије, уз осигуравање услова за равноправно пословање свих учесника на тржишту, како у технолошком тако и у економском смислу. Даљи развој тржишта електронских телекомуникација и поштанских услуга ће бити обезбеђен коришћењем механизма за подстицање конкуренције, а, када је то неопходно, и применом инструмената тржишне регулације. Свеобухватна заштита интереса свих учесника на тржишту спада међу приоритетне задатке Агенције. Посебно је важна брига о крајњим корисницима, којима треба да буду понуђене нове, квалитетније услуге по приступачним ценама. Подразумева се и обезбеђивање оптималног и рационалног коришћења свих државних ресурса: фреквенција, нумерације и домена.

Из наведених циљева проистичу конкретне активности Агенције које ће бити настављене у наредном периоду:

- подстицање инвестиција у фиксну инфраструктуру и конкуренције међу операторима,
- подстицање инвестиција у бежичну инфраструктуру,
- подстицање повећања пенетрације широкопојасног приступа, уз достизање неопходне брзине преноса, на бази фиксне и бежичне приступне инфраструктуре,
- подстицање развоја обима и квалитета поштанских услуга,
- обезбеђивање услова за равноправно пословање свих учесника на тржишту, како у погледу имплементираних технологија, тако и у погледу услова за пословање,

- обезбеђивање даљег развоја тржишта електронских комуникација и тржишта поштанских услуга коришћењем механизма за подстицање конкуренције (ex ante), али и применом тржишне регулације и свих њених расположивих мера (ex post),
- праћење релевантних тржишта у циљу стварања повољног амбијента за пословање оператора и евентуално утврђивање оператора са значајном тржишном снагом (ЗТС),
- прописивање регулаторних обавеза за операторе са ЗТС и праћење њиховог испуњавања,
- рад на свеобухватној заштити интереса свих учесника на тржишту, оператора, провајдера, а нарочито крајњих корисника.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА СТРАТЕШКИХ ЗАДАТАКА

Имајући у виду наведене опште поставке, Управни одбор РАТЕЛ-а у овом документу дефинише оквир Плана рада за 2015. годину, у коме се као стратешки задаци намећу следеће активности које су већ започете, али их треба интензивно наставити у овој и наредним годинама:

- обезбеђивање регулаторних услова за изградњу и развој Националне широкопојасне мреже (NBN) да би се, у складу са Стратегијом развоја електронских комуникација у РС од 2010. до 2020. године, као и Стратегијом развоја широкопојасних мрежа и сервиса у Републици Србији до 2016. године, сваком грађанину наше земље обезбедио широкопојасни приступ Интернету и на тај начин омогућило значајно повећање ефикасности пословања, односно развој свих производних, али и социјалних, сегмената друштва,
- имплементација дигиталне дивиденде за део фреквенцијског спектра који ће бити ослобођен дигитализацијом емитовања у радио-дифузији. Потенцијали које пружа коришћење овог дела спектра представљају нови изазов, како са становишта техничких решења, тако и економских ефеката,
- праћење, анализа и регулација тржишта телекомуникација и тржишта поштанских услуга,
- праћење и анализа свеобухватне заштите корисника и уставних учесника на овим тржиштима,
- активно учествовање у раду тела европских регулатора у области електронских комуникација и области поштанских услуга у циљу обезбеђивања даљег развоја ових тржишта у РС, у складу са регулативом Европске уније. РАТЕЛ учествује у раду ових регулаторних тела у статусу посматрача.

У складу са наведеним стратешким активностима планиране су следеће мере за ефикасно спровођење политике и стратегије развоја сектора телекомуникација и сектора поштанских услуга:

- 2.1. Рад на реализацији Стратегије развоја електронских комуникација у Републици Србији од 2010. до 2020. године, Стратегије развоја широкопојасних мрежа и сервиса у РС до 2016. године, као и Стратегије развоја поштанских услуга у Србији за период 2013-2016. године, уз посебно инсистирање на развоју телекомуникационе инфраструктуре и подстицању увођења нових сервиса, као и на повећању обима и квалитета поштанских услуга, што захтева да се испуне следећи задаци:
 - имплементација нових регулаторних мера за отворени приступ и јачање конкуренције између оператора у складу са новим препорукама и директивама,

- припрема регулаторних мера и услова који ће обезбедити убрзани развој широкопојасних мрежа, као и услова који ће обезбедити улагање у развој савремене телекомуникационе инфраструктуре у неразвијеним подручјима,
- разматрање регулаторних мера за развој и увођење нових бежичних технологија,
- доношење регулаторних и техничких услова за имплементацију савремених технологија у мрежама за приступ,
- стварање услова за примену и регулисање нових сервиса и услуга, посебно пакета услуга, као и за регулисање тарифне политике у овој области,
- стварање услова за перманентни мониторинг и контролу фреквенцијског спектра на целој територији РС,
- подршка изради регистра телекомуникационе инфраструктуре оператора, органа државне управе, локалне самоуправе, јавних предузећа и функционалних система, тамо где је то могуће,
- координација активности на плану подстицања домаћих и иностраних инвестиција на тржишту телекомуникација и поштанских услуга,
- учешће у дефинисању приоритетних научноистраживачких и развојних пројеката од националног значаја у области телекомуникација, чија реализација треба да омогући остварење циљева из стратегије развоја телекомуникација и поштанских услуга.

2.2. Конкретне активности Агенције на реализацији набројаних задатака, систематизоване на следећи начин:

- регулаторне активности и мере за унапређење сектора телекомуникација,
- регулаторне активности и мере за унапређење и развој тржишта електронских комуникација,
- регулаторне активности и мере за унапређење и развој тржишта поштанских услуга,
- активности везане за унапређење и развој Агенције,
- сарадња са другим институцијама и организацијама.

3. РЕГУЛАТОРНЕ АКТИВНОСТИ И МЕРЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ СЕКТОРА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

3.1. Управљање ограниченим ресурсима:

3.1.1. израда нових, измене постојећих и примена усвојених планова расподеле у складу са Планом намене:

- израда предлога измена и допуна Плана расподеле фреквенција/локација за терестричке аналогне FM и TV радио-дифузне станице (*у току године*);
- израда предлога измена и допуна Плана расподеле фреквенција /локација/области за терестричке дигиталне TV радио-дифузне станице у UHF опсегу за територију Републике Србије (*у току године*);
- израда предлога Плана расподеле за T-DAB (*по потреби*);
- учешће у имплементацији Плана преласка на дигитално емитовање ТВ програма кроз мрежу земаљских предајника - носилац пројекта је ЈП Емисиона техника и везе (*до 17.06.2015.*);
- учешће у изради Плана ослобађања делова радио-фреквенцијског спектра - носилац пројекта је Министарство трговине, туризма и телекомуникација (*у току године*).

- учешће у припреми докумената за отварање преговора о придруживању Републике Србије ЕУ, Поглавље 10 – информационо друштво и медији (*у току године*);
 - учешће на припремном састанку за Светску конференцију о радио-комуникацијама СРМ15-2 (*1. квартал*);
 - учешће на Светској конференцији о радио-комуникацијама **WRC-15** (*4. квартал*);
 - предлог измена и допуна Плана намене радио-фреквенцијских опсега (*4. квартал, после Светске конференције о радио-комуникацијама*);
 - рад на изради преосталих општих аката предвиђених Законом о електронским комуникацијама и допуни и изменама постојећих:
 - израда прелога измена и допуна Правилника о висини накнаде за коришћење радио-фреквенција (*1. квартал*);
 - израда новог Правилника о начину коришћења аматерских радио-станица (*1. и 2. квартал*);
 - припрема и реализација поступка јавног надметања за фреквенцијски опсег 3,4-3,8 GHz (BWA и MFCN) и расподела блокова операторима по завршеном јавном надметању (*3. и 4. квартал*);
 - припрема и реализација поступка јавног надметања за фреквенцијске опсеге 10150-10300 MHz и 10500-10530 MHz (FWA) и расподела блокова операторима по завршеном јавном надметању (*3. и 4. квартал*);
 - припрема и реализација поступка јавног надметања за фреквенцијски опсег 1800 MHz и рефарминг опсега 1800 MHz – расподела блокова операторима у складу са резултатима јавног надметања (*1. квартал*);
 - припрема и реализација поступка јавног надметања за фреквенцијски опсег 800 MHz (дигитална дивиденда 1) и расподела блокова операторима по завршеном јавном надметању (*3. и 4. квартал*);
 - припрема поступка јавног надметања за нове мултиплексе (по потреби - уколико дође до потпуног преласка на дигитално емитовање у UHF опсегу) (*у току године*);
- 3.1.2. координација са суседним државама у области радио-комуникација:
- припрема координационих споразума за опсеге 800 MHz (суседне државе) (*3. и 4. квартал*), 390 MHz (Румунија) (*3. квартал*) и 2600 MHz (суседне државе) (*3. и 4. квартал*);
 - припрема документације за приступање НСМ споразуму (*1. и 2. квартал*);
 - анализа важећих координационих споразума са суседним државама и покретање њиховог усклађивања са новим плановима расподеле (*у току године*);
 - координација фреквенција са другим администрацијама на основу регионалних споразума и пријављивање искоординираних фреквенција у ITU (*у току године*);
 - анализа података објављених у BRIFIC-у ITU-а (*у току године*).
- 3.1.3. редовне активности везане за појединачне дозволе за коришћење радио-фреквенција (*у току године*):
- издавање појединачних дозвола за коришћење радио-фреквенција на основу анализе постојећег стања у расподели фреквенција, обраде и анализе података датих у техничкој документацији радио-мреже за коју корисник тражи доделу радио-фреквенција;

- продужавање дозвола и одузимање дозвола за коришћење радио-фреквенција на основу чланова 92. и 95. Закона о електронским комуникацијама;
 - анализа захтева за допунским покривањима и дислокацијама у радио-дифузији (FM) ;
 - анализа захтева за додатним локалним радио-дифузним станицама (FM);
 - увођење нових корисника у евиденцију;
 - анализа контролно-мерних резултата;
 - Сарадња приликом решавања пријављене штетне сметње у раду радио-станице.
- 3.1.4. активности везане за унапређење рада службе за радио-комуникације (*у току године*):
- учешће у изради прописа о појединачним дозволама за коришћење радио-фреквенција у дигиталној телевизији у складу са Правилником о преласку са аналогног на дигитално емитовање телевизијског програма и приступ мултиплексу (у зависности од Плана преласка) ;
 - учешће у изради Плана напуштања опсега 790-862 MHz и реализацији искоришћења дигиталне дивиденде;
 - сарадња са Службом за контролу - анализе резултата мерења у циљу избора предикционих модела за одређену радио-службу и конфигурацију терена;
 - израда функционалних захтева за успостављање електронске обраде захтева за издавање појединачне дозволе по захтеву;
 - ажурирање базе података и унапређење базе у ATDI Manager-у;
 - припрема измена и допуна података за EFIS (у складу са препоруком СЕРТ-а о хармонизованој доступности информација које се односе на коришћење радио-фреквенцијског спектра) (*по потреби*);
- 3.1.5. сарадња са другим институцијама и организацијама (*у току године*):
- сарадња са МУП, БИА и ВС на основу чланова 83. и 84. Закона о електронским комуникацијама;
 - сарадња са Војском Србије и Агенцијом за контролу летења Србије и Црне Горе по питању података везаних за ваздухопловне фреквенције и нотификације истих код ИТУ ;
 - сарадња са Савезом радио-аматера Републике Србије на издавању лиценци за рад радио-аматерских оператора и дозвола за рад аматерских радио-станица;
 - сарадња са Министарством трговине, туризма и телекомуникације по питању приступања Републике Србије ЕУ, Поглавље 10 – информационо друштво и медији и другим питањима од значаја за област радио-комуникација;
 - сарадња са Регулаторним телом за електронске медије;
 - сарадња са органима надлежним за просторно планирање и заштиту животне средине;
 - учешће на састанцима ИТУ (*према плану службених путовања*);
 - учешће на састанцима СЕРТ-а: ECC, WGFM, WGSE и њихових подгрупа (*према плану службених путовања*);
 - проучавање докумената СЕРТ-а и ИТУ-а ;
 - учешће у раду RAINWAT комитета.
- 3.2. Регулисање начина, услова и обима рада оператора:
- решавање спорних међусобних односа између оператора у вези са приступом, међуповезивањем, заједничким коришћењем и др, у складу са Законом (*у току године*);

- учешће у анализи тржишта електронских комуникација *(по потреби у току године)*;
- одговори на тужбе Управном суду поводом одлука и решења Агенције која проистекну из решавања спорних односа из тач. 2. овог плана, као и тужби поводом анализе релевантних тржишта *(у току године)*;
- разматрање пријава и поднете документације за упис и ажурирање регистра оператора и издавање потврда о упису оператора о обављању делатности електронских комуникација *(у току године)*;
- разматрање пријава и преглед документације и вођење регистра уговора о међуповезивању оператора на међународном нивоу *(у току године)*;
- Проверавање испуњености услова из лиценци које су издате операторима са одговарајућим извештајем *(периодично, сваких 6 месеци)*;
- учешће у поступку јавног надметања за издавање појединачних дозвола за коришћење радио-фреквенција *(по потреби, у току године)*;
- активности на издавању појединачних дозвола за коришћење радио-фреквенција које се издају по спроведеном поступку јавног надметања *(у случају указане потребе)*;
- припрема и израда стручних мишљења о спорним питањима у области електронских комуникација и регулације нових услуга на тржишту Републике Србије *(у току године)*;
- подношење кривичних пријава због неовлашћеног обављања делатности електронских комуникација, због скидања и повреде службеног печата или знака и ометања службеног лица у обављању делатности *(стални задатак у току године)*;
- заступање Агенције пред Управним судом у поступцима који су резултат одлука које је припремила ова Служба, а донела Агенција *(по потреби у току године)*;
- рад у мултисекторским радним групама по појединим питањима из области електронских комуникација *(по потреби, у току године)*;
- учешће на скуповима које организују ИТУ, СЕРТ, ETSI, BEREC, Cullen-International, удружења правника, Привредна комора Србије, произвођачи опреме и мерних инструмената и др. *(у току године)*;
- учешће у раду одговарајућих преговарачких група у процесу приступања Републике Србије Европској унији и предузимање одговарајућих активности у складу са тим *(у току године)*;

3.3. Заштита корисника, оператора и других учесника на тржишту:

3.3.1. ефикасна примена Закона о електронским комуникацијама, и то:

- члан 98: контрола коришћења радиофреквенцијског спектра, технички прегледи радио-станица, заштита од штетних сметњи;
 - i. редовна мерења из центра – перманентно;
 - ii. редовна мерења помоћу даљински управљаних мерних инструмената за територију Београда – перманентно;
 - iii. редовне петодневне контроле радио-фреквенцијског спектра на више локација широм Србије – 2. и 3. квартал;
 - iv. изласци на терен мерним возилом – перманентно;
 - v. подношење захтева за прекршајне и кривичне пријаве – перманентно;
 - vi. присуство техничким прегледима – по потреби.
 - vii. израда годишњег извештаја о контроли радио-фреквенцијског спектра – рок је 4. квартал.
- члан 109: контрола параметара квалитета одређених јавно доступних услуга;
 - i. припрема и слање упитника о параметрима квалитета – рок 1. квартал;

- ii. прикупљање и обрада упитника о параметрима квалитета – рок 4. квартал;
- iii. теренски обилазак оператора и анализа параметара квалитета – рок 4. квартал;
- iv. контрола квалитета сервиса у кабловским мрежама мерним уређајем – по потреби.
- v. контрола квалитета сервиса у бежичним мрежама мерним возилом (DVB-T2, TETRA, CDMA, GSM, UMTS, LTE) – по потреби;
- члан 131: контрола обављања делатности електронских комуникација;
 - i. контрола техничких карактеристика мрежа, обављања делатности електронских комуникација - по потреби.

3.3.2. заштита корисника и унапређивање те области, у складу са надлежностима из Закона о електронским комуникацијама, Закона о заштити потрошача и искуствима земаља у региону, уз разматрање испуњености услова за предузимање одговарајућих мера према операторима који не извршавају своје обавезе у складу са Законом и сарадња са организацијама за заштиту потрошача и другим органима који се баве овом облашћу (*у току године*);

3.4. Технички прописи и пратећа регулатива

3.4.1. Израда новог Правилника о радио опреми и телекомуникационој терминалној опреми (*1. квартал*)

3.4.2. Измене и допуне аката који се односе на оцењивање усаглашености радио опреме и телекомуникационе терминалне опреме (РиТТ опрема) у складу са новим Правилником о РиТТ опреми (*1. квартал*);

- процедуре за обављање послова за оцењивање усаглашености радио опреме и телекомуникационе терминалне опреме;
- упутства за рад комисије за оцењивање усаглашености РиТТ опреме;
- упутства за коришћење потврде о усаглашености РиТТ опреме, извода из евиденције о издатим потврдама о усаглашености РиТТ опреме и знака усаглашености;
- измене и допуне образаца и документа вазаних за обављање послова за оцењивање усаглашености РиТТ опреме;

3.4.3. оцењивање усаглашености РиТТ опреме, израда Потврда о усаглашености, Извода из евиденције о издатим потврдама о усаглашености и Решења о одбијању издавања потврда о усаглашености (*у току године*);

- ажурирање података у Евиденцији о издатим потврдама о усаглашености РиТТ опреме (*у току године*);
- израда захтева и документације за акредитацију Агенције као именованог тела за оцењивање усаглашености РиТТ опреме;
- учешће у раду Института за стандардизацију (*у току године*):
 - доношење српских стандарда и сродних докумената у радној групи Комисије за стандарде и сродне документе N ETSI, Телекомуникационе технологије,
 - израда Плана доношења српских стандарда;
 - учешће на скупштинама Института за стандардизацију;
- учешће на Генералној скупштини ETSI;
- праћење имплементације Директиве о радио опреми 2014/53/EУ у земљама Европске уније (*у току године*);

- додела бројева и адреса у складу са Планом нумерације: израда решења о додели нумерације и прорачун накнада за издавање решења о додели нумерације (*у току године*);
- вођење евиденције и ажурирање регистра базе података о коришћењу нумерације (*у току године*);
- додела предбројева за усмеравање операторима који су процесу преносивости бројева (*у току године*);
- учешће у раду радних група за преносивост броја у јавним мобилним комуникационим мрежама, као и телефонским мрежама на фиксној локацији (*у току године*);
- учешће у радним групама ПГ1 и ПГ10 за приступање Европској Унији (*у току године*);
- комуникација са ИТУ у вези са злоупотребама нумерације (*fraud*): пријава и обрада инцидената када је наша држава извор или мета злоупотреба (*у току године*);
- учешће у радним групама за приступање Светској трговинској организацији (*у току године*);
- праћење скупова и студијских група везаних за рад службе (РиТТ опрема, ЕМС, нумерација, CyberSecurity, ИМТ системи, неутралност мреже, пружање услуга), а које организују ИТУ, СЕРТ, ETSI, BEREC, Cullen-International, произвођачи опреме и мерних инструмената и др. (*у току године*);

4. АКТИВНОСТИ НА УНАПРЕЂЕЊУ И РАЗВОЈУ ТРЖИШТА ЕЛЕКТРОНСКИХ КОМУНИКАЦИЈА

4.1. Анализа тржишта и контрола цена – главни циљеви:

- анализе релевантних тржишта
- примена трошковног принципа у формирању цена регулисаних услуга
- усклађивање са трендовима и искуством ЕУ у даљем развоју методологије регулисања цена и поспешивања конкуренције на релевантним тржиштима

4.2. Оперативни циљеви:

У реализовању конкретних активности које ће допринети испуњавању наведених циљева, Сектор ће се фокусирати на следеће сегменте:

- нови круг анализа 8 тржишта, преиспитивање постојећих регулаторних обавеза и евентуално кориговање истих у складу са закључцима обављених анализа;
- наставак примене **Правилника о примени трошковног принципа, одвојених рачуна и извештавању од стране оператора са значајном тржишном снагом у области електронских комуникација** („Службени гласник РС“ број 52/11) и разматрање адекватности увођења LRIC трошковног модела за поједине велепродајне услуге у наредном периоду;
- доследна контрола цена пакета услуга, као и свих цена регулисаних услуга;
- остале редовне активности Сектора из целокупног делокруга рада - тржиште и унутрашње пословање Агенције.

4.3. Анализа тржишта и праћење испуњености регулаторних обавеза

У складу са одредбама Закона, идентификовано је 9 релевантних тржишта која су била предмет анализе у претходне три године и утврђени су оператори са ЗТС, којима су одређене регулаторне обавезе. У 2014. години фокус је био на праћењу испуњавања

утврђених регулаторних обавеза од стране оператора са ЗТС. У трећем кварталу 2014. године започет је други круг анализе велепродајног тржишта терминације позива у јавној телефонској мрежи (ТЗ), због уласка нових оператора који пружају фиксну говорну услугу на тржиште електронских комуникација. Према Закону, анализе тржишта се раде најмање једном у три године, тако да је Агенција у обавези да у 2015. години уради нови круг анализа тржишта.

У праћењу испуњења регулаторних обавеза веома важну улогу, поред доследне примене трошковног принципа, има и израда стандардних понуда за велепродајне услуге које су предмет регулације. У 2014. години је дошло до измене Стандардне понуде за велепродајну услугу широкопојасног приступа, у делу агрегације, као и Стандардне понуде за услугу рашчлањеног приступа локалној петљи, у делу цене приступа локалној петљи.

Након завршетка анализа тржишта, по захтеву Агенције, оператори ће морати да измене постојеће стандардне понуде. Очекује се да ова активност буде завршена до краја IV квартала 2015. године. Агенција ће даље проверавати да ли су сви комерцијални и технички услови из стандардних понуда урађени у складу са Законом, Правилником о минималном садржају, нивоу детаљности и начину објављивања стандардних понуда и утврђеним регулаторним обавезама.

*Рокови: I квартал – прикупљање података од оператора,
II квартал – обрада података и анализа 8 тржишта,
III квартал – закључци анализа и преиспитивање свих регулаторних обавеза,
IV квартал – доношење одговарајућих одлука у вези регулаторних обавеза.*

4.4. Доследна примена Правилника о примени трошковног принципа, одвојених рачуна и извештавању од стране оператора са значајном тржишном снагом у области електронских комуникација

Модел текућих трошкова се примењује од 2013. године. У 2014. години први пут је вршена ревизија регулаторних извештаја уместо верификације и обухватала је детаљне ревизорске поступке и процедуре, како би цене засноване на трошковном принципу биле потврђене од стране ревизора. Утврђивање цена регулисаних услуга на основу регулаторног извештаја за 2013. године вршиће се крајем 2014. године, односно почетком 2015. године. Планирано је да и у 2015. години Агенција ангажује независног ревизора за поступак ревизије регулаторних извештаја.

На основу препорука независног ревизора, Агенција ће припремити измену Правилника о примени трошковног принципа, одвојених рачуна и извештавању од стране оператора са значајном тржишном снагом у области електронских комуникација са циљем да се побољша прецизност регулаторног извештавања.

Агенција ће наставити да врши ребаланс тарифа како би се отклонио диспаратитет малопродајних и велепродајних цена у односу на цене у земљама у окружењу и то на основу достављених регулаторних извештаја за 2013. годину.

Агенција ће разматрати и различите врсте LRIC модела који би требало да буду примењени у наредном периоду за калкулацију цена одређених велепродајних услуга, као што су велепродајна цена широкопојасног приступа и велепродајна цена терминације позива у мобилну мрежу, како би се отклонили недостаци постојећег модела текућих трошкова.

*Рокови: I квартал – разматрање ребаланса цена на основу претходног регулаторног извештаја и припрема документације за јавну набавку ревизорских услуга,
III -IV квартал – анализа регулаторног извештаја, рад са ревизором, анализа и предлози одлука и активности, координација са операторима са ЗТС.*

4.5. Контрола цена пакета услуга

У 2012. години је креирана методологија за регулисање цена пакета услуга, односно методологија за доказивање постојања маказа цена (*price squeeze*). Скоро све земље у ЕУ и окружењу доследно примењују методологију за регулисање цена пакета услуга. Како пакети добијају све значајније учешће у понуди малопродајних услуга оператора, Агенција ће наставити да инсистира на доследној примени методологије за утврђивање постојања маказа цена и у 2015. години.

Рок: I - IV квартал

4.6. Остале активности – област анализа тржишта и контрола цена:

- техничко-технолошка анализа могућности увођења нових, пре свега велепродајних услуга од стране оператора;
- прикупљање и обрада података од свих оператора и учешће у изради Прегледа тржишта за 2014. годину;
- обрада различитих упитника за IRG/BEREC, ITU и Cullen и учешће на састанцима које организују ова тела;
- праћење цена различитих телекомуникационих услуга у земљи и окружењу;
- учешће у арбитражи и решавању приговора оператора у вези са поступањем оператора са ЗТС;
- учешће у међусекторским радним групама и комисијама на различите теме из делокруга рада Сектора.

5. АКТИВНОСТИ НА УНАПРЕЂЕЊУ И РАЗВОЈУ ТРЖИШТА ПОШТАНСКИХ УСЛУГА

5.1. Главни циљеви:

- анализа тржишта поштанских услуга;
- анализа квалитета у обављању универзалне поштанске услуге (у даљем тексту УПУ);
- истраживање степена задовољења потреба корисника УПУ;
- активности на стварању националног консензуса у области УПУ;
- анализа примене Правилника о методологији формирања цена за УПУ ;
- приступ мрежи Јавног поштанског оператора (у даљем тексту ЈПО);
- динамички модел тржишта поштанских услуга;

5.2. Оперативни циљеви:

У реализовању конкретних активности које ће допринети испуњавању наведених циљева, Сектор ће извршити:

- анализу учешћа УПУ на тржишту укупних поштанских услуга, са посебним освртом на резервисане и нерезервисане УПУ. Такође се анализира и учешће комерцијалних услуга ЈПО и осталих поштанских оператора по обиму и приходу у унутрашњем и међународном саобраћају;
- анализу пословања појединачних оператора, на основу достављених података, који се тичу обима услуга, прихода, броја запослених, технолошких капацитета, просечне цене и удела у укупним услугама. На основу анализе могу се уочити евентуалне неправилности у раду оператора. У вези уочених неправилности

обављају се разговори са операторима и по потреби указује инспекцији надлежног министарства.

Рокови: I квартал – прикупљање података од оператора,

II квартал – обрада података и анализа тржишта,

III квартал – закључци анализа и преиспитивање регулаторних обавеза,

IV квартал – доношење одговарајућих одлука у вези регулаторних обавеза.

- анализу извештаја о квалитету ЈПО у обављању УПУ у смислу: доступности УПУ, рокова преноса пошиљака, сигурности и безбедности пошиљака и задовољства корисника. Прикупљање, праћење и анализа података у вези са рекламацијама корисника осталих поштанских оператора. Формирање и одржавање базе података о рекламацијама;
- сарадњу са ЈПО на имплементацији новог Правилника о параметрима квалитета за обављање поштанских услуга и минималном квалитату у обављању УПУ(нацрт), којим је прописана примена ЕН стандарда у области квалитета УПУ. Договори у вези са дефинисањем панела за мерење (реални поштански ток, избор панелиста, географски стратуми, узорак пошиљака, тест писма);
- анализу алтернативних начина у регулисању квалитета уручења УПУ, у оквиру пројекта „Реинжењеринг мреже оператора универзалног поштанског сервиса уз организацијску синергију државних и привредних ресурса“, који подржава Влада Републике Србије, у реализацији ФТН Нови Сад на коме је РАТЕЛ партиципент.

Рокови: II квартал – анализа извештаја о квалитету, формирање базе података о рекламацијама

III квартал – почетак сарадње са ЈПО у вези нове методологије мерења квалитета,

IV квартал – договори у вези са подизањем панела за мерење,

I-IV квартал - анализа алтернативних начина у регулисању квалитета уручења УПУ.

- реализовање пројекта истраживања степена задовољења потреба корисника поштанских услуга.

Законом о поштанским услугама (члан 66, став 1, тачка 15.) дефинисана је обавеза Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге да прати развој у области поштанских услуга. У ту сврху неопходно је реализовати истраживање степена задовољења потреба корисника поштанских услуга са посебним акцентом на степен задовољења потреба корисника универзалне поштанске услуге као услуге од општег интереса. Слична истраживања спроводи већина независних регулаторних тела у Европи, при чему је формирана и посебна радна група у оквиру ЕРГП-а (European Regulatory Group for Post) која се бави анализом ових података на европском нивоу.

Рокови: I квартал – обрада података из претходних истраживања и других релевантних студија као основ за прелиминарну израду упитника;

II квартал – израда пројектног задатка истраживања и прелиминарног упитника;

III квартал – реализација истраживања;

IV квартал – анализа резултата истраживања и предлог евентуалних регулаторних активности у складу са добијеним подацима.

- израду студије о универзалној поштанској услузи;
- координацију активности у циљу организовања округлог стола за стварања националног консензуса у области УПУ.

Рокови: II квартал- израда студије,

III квартал- организовање округлог стола.

- анализу усклађености достављених извештаја са Правилником о методологији формирања цена за УПУ („Службени гласник РС“ број 100/11). У претходном периоду, није било могуће утврдити усклађеност пословања ЈПО са Правилником, што је и био основ за ангажовање независне ревизије. Акценат овогодишње анализе ће бити на смерницама које су дали ревизори у Извештају о налазима чињеничног стања из 2013. године и закључцима донетим на састанку са ЈПО и надлежним Министарством, да се достављени извештаји допуне потребним подацима (кључеви за расподелу трошкова), као и да се прикаже веза између финансијских и рачуноводствених извештаја.
- припрему потребне документације за јавну набавку независне ревизије трошковног модела. Имајући у виду да подаци из Извештаја интерног рачуноводства нису упоредиви са износима исказаним у финансијским извештајима ЈПО, који не садрже ни обелодањивање по сегментима финансијског Извештавања (МСФИ 8 - Сегменти пословања), потребно је ангажовати консултанта и омогућити консултанту непосредан приступ свим релевантним подацима ЈПО. Ово је неопходно јер је то једини начин који би омогућио консултанту „упаривање“ података, с обзиром на то да их генеришу два такорећи независна софтвера (САП и интерна апликација трошковног извештавања). Из ових разлога, за обављање ревизорских активности неопходна су и знања из ИТ области.
- усаглашавање Правилника о методологији формирања цена за универзалну поштанску услугу са Извештајем о налазима чињеничног стања ангажованог ревизора и наставак примене.

Рокови: крај I и II квартала- анализа регулаторног извештаја, припрема документације за јавну набавку ревизије,

III - IV квартал – рад са ревизором, анализа и предлози одлука и активности, координација са ЈПО и надлежним министарством.

- на основу Правилника о начину и условима приступа мрежи ЈПО (нацрт), дефинисана је обавеза ЈПО да донесе акт који ће оперативно разрадити приступ мрежи. На овај акт, сагласност даје регулатор.

Рок: III -IV квартал –давање сагласности на акт ЈПО.

- циљ пројекта је да се уз помоћ адекватне научне институције крене у реализацију дефинисања тржишног модела поштанских услуга у Републици Србији који би на основу промене параметара који утичу на тржиште могао да предвиди развој тржишта у будућности. Питање тржишта поштанских услуга је веома актуелно у Европи, па је у том смислу ЕРГП радна група "*End User Satisfaction and Monitoring of Market Outcomes*" кроз свој рад је дефинисала 12 параметара динамичног карактера који описују тржиште поштанских услуга у Европи. Реализацијом овог пројекта регулатор добија моћан алат (јача капацитете) у реализацији својих активности која се махом односе на регулацију тржишта.

Рок: II квартал- припрема пројектног задатка,

III квартал –почетак рада на пројекту.

- прикупљање релевантних података о утицају даљинске продаје на пораст тржишта поштанских услуга

Полазећи од израженог пораста свих видова даљинске, а посебно електронске трговине и непосредног утицаја овог тренда на неопходност промена регулаторног оквира на тржишту поштанских услуга са активностима прикупљања релевантних података и анализом трендова треба наставити и у наредном периоду.

Рокови: I - IV квартал – прикупљање и анализа релевантних података, укључујући и активно учешће на домаћим и регионалним скуповима који истовремено окупљају и е-

трговце и поштанске операторе (Конференција „Е-трговина“ на Палићу, Инфофест),

I - II квартал – анализа ефеката примене новог Закона о заштити потрошача у домену даљинске продаје,

III- IV квартал – у складу са добијеним подацима и најбољом праксом, евентуална промена регуларног оквира у циљу даљег успешивања овог сегмента поштанског тржишта.

5.3. Редовне активности Сектора за поштанске услуге - обухватају континуирано спровођење Законом прописаних надлежности Агенције:

- издавање и одузимање дозвола поштанским операторима, давање сагласности на посебне услове за обављање поштанских услуга, вођење регистра издатих дозвола и ажурирање података о операторима,
- праћење пословања поштанских оператора и предузимање Законом прописаних мера,
- праћење рада поштанских оператора по приговорима корисника, утврђивање најчешћих узрока за упућивање приговора.

5.4. Реализација и повећање ефикасности система наплате накнаде за обављање поштанских услуга:

- праћење благовременог достављања извештаја о обиму остварених услуга поштанских оператора и упућивање опомена на месечном нивоу,
- издавање Решења о утврђеним накнадама за обављање поштанских услуга, праћење благовремености уплата, евентуално упућивање опомена,
- покретање поступка одузимања дозвола, у законом прописаним процедурама уколико изостану уплате у периоду дужем од три месеца.

5.5. Унапређење сарадње са инспекцијом за поштанске услуге ресорног Министарства:

- у вези са пословањем поштанских оператора, разменом уочених неправилности и нерегуларности ради предузимања мера из надлежности обе институције,
- упућивање захтева за ванредним инспекцијским надзорима у случајевима када се оцени да за то постоје оправдани разлози.
- учешће у радној групи комисије за стандарде и сродна документа КС А331, ИСС, на доношењу и проглашењу стандарда на српском језику. Рад на првом националном српском стандарду за адресни систем.

Ради квалитетнијег будућег рада Сектора, неопходно је развијати сарадњу са: поштанским операторима, регулаторним агенцијама, министарствима, Комисијом за заштиту конкуренције, Привредном комором Републике Србије и другим стручним домаћим и међународним институцијама.

6. ПОСЛОВАЊЕ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РАЗВОЈ АГЕНЦИЈЕ

6.1. Рад Управног одбора и Агенције у целини:

- анализа и праћење реализације стратешких задатака Агенције,
- доношење општих одлука које се односе на текуће регулаторне обавезе Агенције у складу са ЗЕК и ЗПУ,
- доношење Финансијског плана за 2015. годину,
- усвајање предлога јавних набавки за 2015. годину и доношење одговарајућег акционог плана,

- усвајање годишњег извештаја о анализи тржишта и доношење мера за даље активности на овом пољу,
- доношење Плана рада за 2015. годину,
- разматрање и усвајање извештаја директора о постигнутим резултатима.

6.2. Организација и развој

6.2.1. решавање имовинско-правних односа

- поступак прибављања локације за нови контролно-мерни центар у Гакову – *рок 2. квартал;*
- одржавање постојећих објеката у Добановцима и Нишу – *перманентно;*
- постављање 3 даљински управљана сензора на локације у Новом Саду (ЈКП Водовод и канализација, Панонске термоелектране-топлане и ЈКП Лисје) – *рок 3. квартал;*
- трајно постављање четвртог сензора за град Београд (ЈКП Водовод – локација Макиш) – *рок 4. квартал;*
- закуп локације и постављање две даљински управљане станице на локацију западне и источне Србије (локације Чигота и Ђердап) – *рок 3. квартал;*
- закуп локације Рајац – *рок 4. квартал;*
- закуп централне зграде РАТЕЛ-а – *рок 4. квартал.*

6.2.2. развој људских ресурса:

- обука за CISCO курсеве – *рок 3. квартал;*
- наставак промовисања додатног образовања кроз мастер и докторске студије;
- решења, одлуке и друга акта из домена кадровских послова – *перманентно.*

6.2.3. централна база пренетих бројева:

- одржавање централне базе пренетих бројева у мобилним и фиксним мрежама – *перманентно.*

6.2.4. систем за управљање документима:

- одржавање и унапређење система за управљање документима - *перманентно.*

6.2.5. инфраструктура:

- набавка, инсталација и конфигурација базе података телекомуникационе инфраструктуре – *рок 4. квартал*
- инсталација софтвера за мерење квалитета сервиса на једну од чворишних локација за Интернет саобраћај у Београду – *рок 3. квартал.*
- набавка новог мерног возила као замена за постојеће старо возило за потребе КМЦ Ниш – *рок 4. квартал.*

6.2.6. базе података:

- одржавање базе података дозвола за радио станице, базе података техничких прегледа и базе мерних резултата – *перманентно;*
- пријава електронских услуга РАТЕЛ-а на портал еУправе – *рок 3. квартал.*

6.2.7. Контрола радио-фреквенцијског спектра:

- набавка 3 контролно-мерна сензора за град Ниш и набавка једне контролно-мерне станице са претећом опремом и средствима за локацију Ђердап – *рок 4. квартал;*
- сузбијање рада пиратских станица кроз координиран рад са РРА и полицијом – *перманентно;*
- откривање нелегалних ДЕКТ телефона – *перманентно;*
- наставак пројекта интерференције између DVB-T2 и LTE система са посебним освртом на интерференцију на ТВ пријемнике у опсегу 800MHz

кроз тестирање са мобилним операторима и јавним предузећем Емисиона техника и везе – рок 3. квартал;

- пројекат аутоматизованог мерења и гониметрисања територије града Београда помоћу сензорских станица – рок 3. квартал;
- пројекат одређивања оптималних локација за постављање 3 сензора за град Ниш – рок 2. квартал.

6.2.8. присуствовање састанцима радних група за контролу у оквиру међународних институција ITU, СЕРТ и ВЕРЕС, у складу са планом службених путовања;

6.2.9. дефинисање техничких спецификација за набавке мерне опреме, рачунарске опреме, софтверских пакета, и других ставки дефинисаним Планом набавке за 2015;

6.2.10. документи и акта:

- усвајање Правилника о начину достављања и објављивања података о врсти, расположивости и географској локацији капацитета инфраструктуре електронске комуникационе мреже у складу са чланом 52. Закона – рок 1. квартал ;
- активности у складу са другим законским прописима: Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), Закон о заштитнику грађана („Службени гласник РС“, бр. 79/05 и 54/07), Закон о забрани дискриминације, („Службени гласник РС“, број 22/09), Закон о јавној својини („Службени гласник РС“, бр. 72/11 и 88/13), Закон о агенцији за борбу против корупције („Службени гласник РС“, бр. 97/08, 53/10, 66/11-УС и 67/13-УС), Закон о војној, радној и материјалној обавези („Службени гласник РС“, бр. 88/09 и 95/10) и други законски прописи.

6.2.11. процедуре:

- процедуре о начину кондуктивних мерења и мерења на даљину;
- упутства, обрасци и извештаји;
- друга обавештења.

6.3. Набавке – унапређење система планирања и утврђивање потреба за одређеним набавкама:

6.3.1. планирање набавки ће се вршити сходно одредбама Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, број 124/12) и Правилника о поступку јавне набавке, број 1-02-400-1/14-10 од 06. марта 2014.године;

6.3.2. повећање ефикасности система јавних набавки.

У складу са искуствима досадашњих поступака набавки и добром праксом унапредити поштовање процедура у поступцима набавки Агенције којима су утврђене улоге и одговорности свих учесника у процесу набавке. Повећати коришћење информационих платформи и практичних алата.

6.3.3. Унапређење система праћења и контроле реализације набавки

Унапредити систем праћења извршавања уговора о набавкама (поштовања уговорених рокова, квалитета, количина, гаранција и др.), као и прецизније поштовање дефинисаних улога и одговорности на свим нивоима у систему праћења и контроле реализације набавки. Повећати коришћење информационих платформи и практичних алата.

6.4. Финансије и рачуноводство

- обрачуни накнада за коришћење радио-фреквенција, као и свих врста накнада за обављање делатности електронских комуникација;
- праћење извршења плаћања у поступку наплате;

- вођење пословних књига са пратећим обрачунима (финансијско рачуноводство) уз примену Контног оквира за буџетске кориснике и Закона о рачуноводству;
- вођење помоћних пословних књига;
- припрема неопходне документације за независну екстерну ревизију и ангажовање запослених у току вршења ревизије финансијских извештаја за 2014. годину;
- интерно полагање рачуна (састављање полугодишњих финансијских извештаја и анализа за УО); управљање: приходима, трошковима, потраживањима, капиталом Агенције, обавезама, новчаним токовима;
- екстерно полагање рачуна (састављање сета званичних финансијских извештаја за 2014. годину и припрема за њихово усвајање до 28. фебруара 2015. године);
- екстерно достављање извештаја Управи за трезор кроз РИНО апликацију;
- екстерно достављање података о зарадама запослених Управи за трезор кроз Регистар прописа;
- текућа плаћања, ликвидација рачуна, обрачуни зарада и други обрачуни од значаја за несметано оперативно и финансијско пословање Агенције;
- припрема Финансијског плана Агенције за 2016. годину и његово усвајање у 2015. години, у року предвиђеном Законом;
- прилагођавање вођења пословних књига Агенције и финансијских процедура променама које се очекују у другим финансијским прописима, услед извршених измена у законодавном овире за буџет, радне односе и финансијско пословање јавног сектора.

6.5. Правни послови

- израда поднесака и заступање у судским поступцима: извршним, парничним, прекршајним, кривичним, стечајним поступцима, управним и привредним споровима, као и праћење одговарајућих база података о субјектима против којих се воде ти поступци (*у току године*);
- рад на предметима у вези са захтевима за доставу информација по Закону о приступу информацијама од јавног значаја и по захтеву Повереника за информације од јавног значаја и Заштитника грађана (*у току године*);
- обављање послова везаних за имплементацију Правилника о начину достављања и објављивања података о врсти, расположивости и географској локацији капацитета инфраструктуре електронске комуникационе мреже, у делу који се односи на кабловску канализацију електронских комуникационих мрежа (*у току године*);

7. САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

7.1. Сарадња са учесницима на домаћем тржишту:

Да би могао да оствари своју основну улогу и, у оквиру сопствених надлежности, створи услове потребне за несметан развој телекомуникационог тржишта у Републици Србији и тиме обезбеди развој информационог друштва, РАТЕЛ мора да сарађује са надлежним државним органима, операторима, провајдерима, дистрибутерима, производним организацијама, научним и образовним институцијама и корисничким удружењима. Начини реализације те сарадње су следећи:

- стални контакти и консултовање са свим учесницима у телекомуникационом сектору,
- организовање јавних расправа, панел дискусија и округлих столова, како би се добили стручни и објективни закључци о појединим актуелним питањима.

7.2. Међународна сарадња:

Динамичан развој информационо-комуникационих технологија, односно услуга и опреме, захтева перманентно увођење нове регулативе. С обзиром на добијени статус посматрача РАТЕЛ активно учествује у раду BEREC-а и IRG-а. Подразумева се да ова чланства доносе нове обавезе и захтевају стално присуство на свим скуповима које организују BEREC и IRG. РАТЕЛ у својству регулатора активно учествује у раду Међународне уније за телекомуникације, Европске конференције поштанских и телекомуникационих администрација (*European Conference of Postal and Telecommunications Administrations* - СЕПТ) и Европског института за стандардизацију у телекомуникацијама (*European Telecommunications Standards Institute* - ETSI).

Планира се и наставак рада у радним групама СЕРР, UPU и пет радних група ERGP, које су уско повезане са радом Европске комисије и европских поштанских оператора.

Такође, на нивоу Светског поштанског савеза потребно је пратити промене на пољу регулисања тржишта кроз активности Административног савета и Поштанског оперативног већа Светског поштанског савеза, као и Форума за поштанску регулативу, у циљу даље регулације тржишта и увођења нових производа базираних на новим технологијама (поштанске електронске услуге).

Учешће у раду набројаних међународних институција захтева интензивну и непосредну сарадњу са регулаторним телима и другим стручним институцијама држава у окружењу и Европској унији, која се, осим кроз заједнички рад у оквиру међународних институција, реализује и организовањем билатералних и мултилатералних сусрета са агенцијама из земаља Европске уније и окружења.

ПРИЛОГ:

Приликом израде Плана коришћени су следећи документи:

1. Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“ бр. 44/10, 60/13-УС и 62/14)
2. Закон о поштанским услугама („Службени гласник РС“ бр. 18/05, 30/10 и 62/14),
3. Стратегија развоја електронских комуникација у Републици Србији од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“ број 68/10),
4. Стратегија развоја широкопојасног приступа у Републици Србији до 2016. године („Службени гласник РС“ број 81/14),
5. Стратегија развоја поштанских услуга у Србији за период 2013-2016. године,
6. Стратегија развоја информационог друштва у Републици Србији до 2020. године („Службени гласник РС“ број 51/10),
7. Акциони план за испуњење Годишњег извештаја Европске комисије за 2010. годину.
8. Будућност изграђена на широкопојасним комуникацијама - Извештај Комисије за широкопојасни приступ и дигитални развој, ITU, UNESCO, PATEL, 2011.